

Sygn. akt I CSK 727/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa W. S.

przeciwko G. w W.

o zapłatę,

i w sprawie z powództwa C. P.

przeciwko G. w W.

o zapłatę

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 maja 2015 r.,

na skutek skarg kasacyjnych strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 384/13,

**odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania
i zasądza od pozwanej na rzecz powodów po 3600 (trzy tysiące
sześćset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił w części wyrok łączny Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, którym oddalono powództwo W. S. i C. P. o zapłatę i orzeczono o kosztach procesu, w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda 1.238.981 zł z ustawowymi odsetkami i na rzecz powódki 811.797,54 zł z ustawowymi odsetkami, oddalił apelację powódki w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu. Zaskarżając wyrok odrębnymi skargami kasacyjnymi dotyczącymi rozstrzygnięcia w stosunku do powoda i powódki, pełnomocnik pozwanej wnioszek o ich przyjęcie oparł na tożsamych przesłankach wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego i potrzeby wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencji (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację

publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sędzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołując się do orzecnictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzą przytoczone przesłanki przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania.

Nie występuje wskazane we wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania istotne zagadnienie prawne. Istotnym zagadnieniem prawnym

w rozmiennieniu art. 398 § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga – jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego – sformułowania tego zagadnienia z przytoczeniem wiążących się z nim konkretnych przepisów prawnych oraz przedstawienia argumentów świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 r. Nr 7-8, poz. 51; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, nie publ.).

Rozumianemu w wyżej przedstawiony sposób istotnemu zagadnieniu prawnemu nie opowiada podniesiona przez skarżącą bez powiązania z przepisami prawa kwestia dotycząca uchwały spółdzielni o podziale nadwyżki bilansowej. Skarżąca nie wykazała, że podniesiona przez nią kwestia budzi poważne wątpliwości i decyduje o istotności – w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. – przedstawionego zagadnienia prawnego. W uzasadnieniu wniosku nie przedstawiła też jurydycznego wyводу zawierającego szczegółową i pogłębioną argumentację prawną przekonującą o istnieniu rozbieżności ocen dotyczących zagadnienia prawnego.

Nie występuje również wskazana we wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania potrzeba wykładni budzącej poważne wątpliwości i wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów art. 78 § 1 prawa spółdzielczego w kontekście art. 77 § 2 i 3, art. 76, art. 75, art. 20, art. 21 § 1, art. 19 § 1 i art. 16 § 1 i 2 prawa spółdzielczego, dotycząca zasilania funduszu udziałowego. Skarżąca nie przedstawiła argumentów przekonujących, że nie chodzi tylko o zwykłe wątpliwości interpretacyjne, dające się usunąć w procesie sądowego stosowania prawa w postępowaniu przed sądami powszechnymi, ale o wątpliwości w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. kwalifikowane, których usunięcie wymaga ingerencji Sądu Najwyższego. Przyjęcia skargi do rozpoznania nie uzasadnia także podniesiona w uzasadnieniu wniosku rozbieżność w orzecznictwie, albowiem w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. rozbieżność w orzecznictwie sądów nie obejmuje interpretacji lub stosowania przepisów prawa przez sądy pierwszej i drugiej instancji orzekające

w tej samej sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia I PK 557/02.OSNP- wkł., 2003, nr 15, poz.).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

I.n